

РЕШЕНИЕ

№ 2141

гр. София, 23.04.2012 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав, в публично заседание на 29.03.2012 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Славина Владова

при участието на секретаря Силвиана Шишкова и при участието на прокурора А. Илиев, като разгледа дело номер **1015** по описа за **2011** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:
Производството е по реда на чл. 203 – 207 от АПК във връзка със чл. 1 ал.1 от ЗОДОВ.

Производството е образувано по две искове молби по настоящото дело и по присъединено дело № 3106/2011г. за общо разглеждане в това производство на В. П. П. и В. Н. Н. и двамата от [населено място] срещу както следва Министерство на здравеопазването и Център „Фонд за асистирана репродукция”, като с всяка от исковите молби се иска съответният ответник да бъде осъден да заплати обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 5000 (пет хиляди) лв. от незаконосъобразни бездействия на длъжностни лица в системата на съответния ответник да заплатят определена със заповед № РД – 03 – 861 – 1107 от 28.08.2009г. сума за финансово и организационно подпомагане за извършване на асистирана репродукция със средства от Център „Фонд за асистирана репродукция”, което е наложило заплащането на тази сума от ищите.

В исковите си молби ищите твърдят, че е претърпели имуществени вреди – преки вреди – от незаконосъобразни бездействия на длъжностни лица на ответниците, а именно неизвършването на фактическите действия по заплащането на одобрената за подпомагане сума по заповед № РД – 03 – 861 – 1107 от 28.08.2009г. Твърдят, че в следствие на незаконосъобразните бездействия на ответниците са претърпели имуществени вреди, изразяващи се в това, че ищите лично са заплатили сумите за извършените процедури, за които е одобрено финансиране от Фонда за асистирана репродукция. Твърди, че жалбоподателката В. П. е започнала процедурите

съобразявайки се със законовите срокове, предвидени в Правилника за фонда за одобряване на заявлението и издаване на заповедта, но поради незаконосъобразното поведение на ответника Център „Фонд за асистирана репродукция” и забавянето на издаването на заповедта с няколко месеца след предвидените в закона срокове, се е получило разминаването и по – ранното извършване на процедурите.

Ответникът по иска на основание чл. 205 от АПК – Министерство на здравеопазването, в представен отговор на исковата молба изразява становище, че искът по отношение на него на първо място е недопустим, тъй като Министерство на здравеопазването не е пасивно легитимиран да отговаря по този иска, тъй като министърът на здравеопазването не притежава правомощия нито да разглежда, нито да се произнася по искания за финансиране по асистирана репродукция. Твърди недопустимост на иска и поради липсата на правен интерес у ищците, тъй като ищците нямат законово предвидено право да изискват плащане, а такова има болницата, която извършва процедурите. Алтернативно твърди неоснователност на иска, тъй като ищците по своя воля са започнали извършването на процедурите преди издаването на заповедта, поради и което твърди, че за фонда не е възникнало задължение за плащане, тъй като ищците са избрали да извършат процедурите. Моли искът да бъде оставен без разглеждане като недопустим, алтернативно да бъде отхвърлен изцяло като неоснователен.

Ответникът по иска на основание чл. 205 от АПК – Център „Фонд за асистирана репродукция”, в представен отговор на исковата молба изразява становище, че искът на първо място недопустим, тъй като за ищците не съществува правен интерес от завеждането на иска, поради това, че средствата по заповедта се заплащат на лечебното заведение извършило процедурите, а не на самите адресати на заповедта. Алтернативно твърди неоснователност на иска, поради това, че средствата не се дължат, тъй като ищцата е започнала процедурите преди издаването на заповедта, с която е одобрена за финансиране от фонда. Твърди, че ищците не са подали редовни документи, поради което се е забавило издаването на заповедта, като същата е издадена след отстраняване на нередовностите. Моли искът да бъде оставен без разглеждане като недопустим, алтернативно да бъде отхвърлен изцяло като неоснователен.

СГП, чрез прокурор И., изразява становище, че искът е основателен и доказан и следва да бъде уважен изцяло.

Административният съд С. – град, II Отделение, 37 – ми състав, обсъди събраните по делото доказателства във връзка с доводите на страните и приема за установено следното:

Ищците в това производство са подали заявление с вх. № 861 от 16.04.2009г. до Центъра „Фонд за асистирана репродукция” за финансово и организационно подпомагане за извършване на асистирана репродукция със средства от фонда (стр. 34 от д. № 4965/2009г., присъединено като доказателство по това производство).

Заявлението на ищците е разгледано от членове на общественния съвет на Фонда по протокол от 29.06.2009г. за пълнота на документите и по протокол от 30.06.2009г. на основание чл. 34 ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Център „Фонд за асистирана репродукция”. По протокола от 30.06.2009г. е прието, че следва допълнително да се представи ХСГ изследване, което ищцата е представила на 15.07.2009г.

Ищците са одобрени за финансиране с решение по т. 2 от протокол № 16 от 04.08.2009г. на общественния съвет на Център „Фонд за асистирана репродукция”. Въз

основа на това е издадена заповед № РД – 03 – 861 – 1107 от 28.08.2009г. на Директора на Център „Фонд за асистирана репродукция”, с която е одобрена сума за финансово и организационно подпомагане за извършване на асистирана репродукция със средства от Център „Фонд за асистирана репродукция” на ищците и с максимално определена сума от 5000 лв.

След подаване на заявлението за подпомагане и предвид нормативно предвидените срокове по чл. 39 ал. 2 от Правилника, който задължава Центъра да се произнесе по заявлението в едномесечен срок от постъпването му, ищцата В. П. по препоръка на лекарите е започнала да приема предписаните ѝ лекарства, тъй като е приела, че до началото на месец юни 2009г. ще бъде одобрена от фонда и ще може да направи процедурите за стимулиране. Тъй като това не се е случило В. П. след като е преминала предварителната подготовка и поради възрастта си е приела, че не следва да изчаква и на 13.06.2009г. е започнала процедурата по стимулация.

Между страните по делото не се спори, че по заповед № РД – 03 – 861 – 1107 от 28.08.2009г. сума за финансово и организационно подпомагане за извършване на асистирана репродукция със средства от Център „Фонд за асистирана репродукция” ответникът Център „Фонд за асистирана репродукция” не е предоставил финансово подпомагане на ищците, включително след проведена между тях кореспонденция от месеците 09.2010г. до 03.2010г.

При описаните по – горе процедури ищците са направили разноски, а именно – заплатили са извършените процедури в размер на 5000 лв., които не са заплатени от ответника Център „Фонд за асистирана репродукция”, въпреки задължението му по заповед № РД – 03 – 861 – 1107 от 28.08.2009г. на Директора на Център „Фонд за асистирана репродукция”. Посочената сума заплатена за процедури се претендира като претърпени имуществени вреди от незаконосъобразно бездействие на ответника Център „Фонд за асистирана репродукция”, а именно неизвършването на фактическите действия по заплащането на сумата по заповед № РД – 03 – 861 – 1107 от 28.08.2009г. за финансово и организационно подпомагане за извършване на асистирана репродукция със средства от Център „Фонд за асистирана репродукция”.

По делото е изслушана и приета неоспорена от страните съдебно – счетоводна експертиза, която съдът кредитира изцяло като изготвена от лице със съответни знания и при направени съответни проверки, от която се установява, че за изпълнение на медицински процедури ищцата В. П. е заплатила към медицински център [фирма] – [населено място] в общ размер на 5 225 лв. А по допълнително заключение на вещото лице, допълнено и с изявление на вещото лице в открито съдебно заседание е посочено, че ищцата е платила за медикаменти, както следва: 2837,96 лв. за препарат пурегон (4 опаковки по три инжекции за 12 дни), 418,08 лв. за дикаптитил (приеман от 13.06.2009г. до 09.07.2009г.), 32,64 за естрадиол (приеман от 02.07.2009г. до 07.07.2009г.), 84,67 за овитрел и 6,85 за прегнил. Цените по допълнителната СТЕ за медикаменти са изчислени по цени на дребно на пазара, поради липсващи документи за заплатените суми от ищцата.

По допустимостта на иска:

В чл. 204 от АПК са предвидени предпоставките, при които исковете за обезщетения за вреди причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на административни органи и длъжностни лица, са допустими за разглеждане. Съгласно ал. 1 на този член, първата предпоставка за допустимост на иска, когато се претендира, че вредите са причинени от незаконосъобразен

административен акт, е той да бъде отменен по съответния ред. По ал. 4 на посочената разпоредба обаче е предвидено, че незаконосъобразността на действията и бездействията, от които се претендират вреди, се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. В тази връзка настоящият състав намира, че в това производство следва да се установи незаконосъобразни ли са твърдените бездействия на ответниците. Тъй като това е въпрос по съществото на спора съдът намира, че исквете се явяват допустим. В тази връзка неоснователно е възражението на ответниците за недопустимост на исквете поради липсата на правен интерес у ищците. По процесуалната легитимация на ответниците.

Настоящият състав намира на първо място, че искът на основание чл. 205 от АПК неправилно е насочен срещу ответника Министерство на здравеопазването. това е така, тъй като макар и Министерство на здравеопазването да е юридическо лице, то не в неговата система пряко се намират длъжностните лица и органи, от чието незаконосъобразно бездействие се претендират причинени вреди. Това е така и тъй като е основателно възражението на ответника Министерство на здравеопазването, че не е в неговите правомощия нито да разглежда, нито да се произнася по заявления от категорията на подадените от ищците. Във връзка с изложеното настоящият състав намира, че искът насочен срещу Министерство на здравеопазването се явява недопустим като подаден срещу ненадлежен ответник и в тази връзка следва да бъде отставен без разглеждане, исквата молба срещу Министерство на здравеопазването следва да бъде върната, а производството по делото срещу ответника Министерство на здравеопазването следва да бъде прекратено.

Настоящият състав намира, че искът на основание разпоредбата на чл. 205 от АПК правилно е насочен към Център „Фонд за асистирана репродукция”, който е юридическо лице, в чиято система се намират длъжностните лица и органи, от чието незаконосъобразно бездействие се претендират причинени вреди. Това е така, тъй като съгласно чл. 1 ал. 1 от ПМС № 25 от 09.02.2009г. за създаване на Център „Фонд за асистирана репродукция” Центърът е юридическо лице, второстепенен разпоредител с бюджетни средства, който извършва дейността по организационно и финансово подпомагане на български граждани за извършване на дейности по асистирана репродукция в лечебни заведения в Р. Б., като длъжностни лица на този ответник извършват тези дейности, одобряват лицата за подпомагане, одобряват размера на средствата за подпомагане и извършват плащанията по издадените заповеди за одобрение. Въз основа на горното съдът намира, че Центърът „Фонд за асистирана репродукция” е административен орган, притежаващ властнически правомощия скрепени с държавната принуда, поради и което е пасивно легитимиран по иска, предмет на настоящото производство.

По основателността на иска:

Във връзка с изложеното и на основание чл. 204 от АПК настоящият състав намира, че искът срещу Център „Фонд за асистирана репродукция” е допустим и насочен срещу надлежен ответник. Разгледан по същество същият е основателен по съображенията изложени по – долу. Съгласно разпоредбата на чл. 203 АПК гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Съгласно препращащата норма на чл. 203 ал. 2 от АПК при празноти субсидиарно се прилагат правилата на ЗОДОВ. Съгласно чл. 1 ал. 1 от ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани и юридически лица от

незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, в конкретния случай предполага установяването на кумулативното наличие на следните предпоставки: незаконосъобразно действие или бездействие на длъжностно лице или орган в системата на Центъра „Фонд за асистирана репродукция”, извършено при или по повод административна дейност; вреда, причинена от това незаконосъобразно действие или бездействие; причинна връзка между незаконосъобразното действие или бездействие и настъпилia вредоносен резултат. При липса на някой от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на ответника по посочения ред.

В конкретния случай настоящият състав намира, че е налице първият елемент от фактическия състав за ангажиране на отговорността на държавата за обезвреда, а именно незаконосъобразно бездействие на длъжностни лица или органи от системата на Центъра „Фонд за асистирана репродукция”. На първо място съгласно разпоредбата на чл. 5 ал. 1 т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Център „Фонд за асистирана репродукция” центърът осъществява дейност по „организационно и финансово подпомагане на български граждани за извършване на дейности по асистирана репродукция при лица с безплодие, лечимо преди всичко с методите на АРТ и по-конкретно чрез ин витро оплождане”. Организационното и финансово подпомагане се изразява в приемане, разглеждане, указания за отстраняване на нередовности и вземане на решение за подпомагане или отказ, както и за финансиране на процедурите, посочени в чл. 25 и чл. 26 от Правилника. В чл. 27 от Правилника са предвидени основанията за отказ за финансиране, като между страните не се спори, че в конкретния случай не са били налице основания за отказ, като е издадена и заповед, с която ищците са одобрени за организационно подпомагане и финансиране. Съгласно чл. 39 ал. 2 от Правилника заповедта, с която се одобрява или отказва финансиране следва да се издаде в срок от един месец от подаване на заявлението, като този срокът спира да тече в случай на дадени указания за отстраняване на нередовности съгласно ал. 4 на чл. 39. Посочената разпоредба е в смисъл, че от момента на уведомяване на искателите за отстраняване на нередовности до отстраняването им от тях срокът не тече. В конкретния случай видно от събраните по делото доказателства решение за това, че има непълнота в документите е взето чак на 30.06.2009г., т.е. повече от два месеца след подаване на заявлението от ищците на 16.04.2009г. В тази връзка настоящият състав намира за основателно твърдението на ищците за незаконосъобразно поведение от страна на ответника Център „Фонд за асистирана репродукция”, тъй като същият не е изпълнил задължението си да се произнесе в едномесечния срок от подаване на заявлението, включително като посочи, че са налице нередовности в документите. Неоснователно обаче е възражението на ищците, че от това бездействие произтичат вредите им. Това е така, тъй като съгласно законовите разпоредби бездействието следва да е фактическо, а по отношение на забавеното произнасяне настоящият състав намира, че не се касае за фактическо, а за правно бездействие.

Основателно обаче е възражението на ищците, че е налице фактическо бездействие, поради неосъществяването на плащане, въпреки, че са одобрени за организационно и финансово подпомагане с нарочна заповед от Директора на центъра. Това е така, тъй като плащането въз основа на влезнал в сила административен акт, каквато е заповед №

РД – 03 – 861 – 1107 от 28.08.2009г., представлява фактическо действие. На второ място настоящият състав намира, че в конкретния случай визираното от ищите бездействие за осъществяване на плащането до размера на одобрената сума със заповедта, е незаконосъобразно по следващите съображения. Неоснователно е възражението на ответника, че в конкретния случай не е следвало да плати, тъй като ищцата В. П. е започнала процедурите по стимулация преди издаването на заповедта за одобряване за финансиране. Това възражение е неотнормимо към възникналото задължение на ответника за отпускане и заплащане на сумата. Това е така, тъй като с издаването и влизане в сила на заповедта за одобряване за организационно подпомагане и финансиране за ответника възниква задължение да заплати на болницата финансирането до максималния размер на одобрената сума. Неоснователно е и възражението, че не е следвало да се заплати, тъй като процедурите по стимулация са започнали преди издаването на заповедта. Това е така, тъй като съгласно чл. 40 ал. 1 т. 1 от Правилника първото авансово плащане се извършва след започване на процедурата по хормонална стимулация.

Във връзка с всичко гореизложено настоящият състав намира, че за ответника Център „Фонд за асистирана репродукция“ е възникнало задължение да заплати процедурите по асистирана репродукция на ищцата В. П. в размер до максимално одобрение със заповед № РД – 03 – 861 – 1107 от 28.08.2009г. След като не е извършил плащане въз основа на влезналата в сила заповед настоящият състав намира, че ответникът е бездействал в противоречие с изискванията на закона, поради и което намира, че в конкретния случай е налице твърдяното от ищите незаконосъобразно бездействие от страна на ответника, т.е. налице е първият елемент от фактическия състав по чл. 1 ал. 1 от ЗОДОВ.

На трето място дейността по организационно и финансово подпомагане за извършване на дейности по асистирана репродукция съгласно Правилника за организация и дейността на Център „Фонд за асистирана репродукция“ по съществува си представлява административна дейност, като по това между страните не се спори. В тази връзка е налице и вторият елемент от фактическия състав, а именно незаконосъобразното бездействие е допуснато при и по повод осъществяването на административна дейност.

На четвърто място в следствие на неизпълнение на задължението на ответника да осъществи финансово подпомагане и да заплати сума в размер до максимално одобрения ищите са направили разходи по заплащане на процедурите за асистирана репродукция на ищцата. В тази връзка настоящият състав намира, че е налице пряка причинно следствена връзка между незаконосъобразното бездействие на ответника Център „Фонд за асистирана репродукция“ и претърпените от ищите вреди, а именно изразходваните средства, с които са заплатили процедурите по асистирана репродукция, въпреки наличието на одобрение и задължението на Центъра да осъществи финансирането.

На последно място настоящият състав намира, че по делото бяха безспорно доказани вредите, претърпени от ищите. Видно от приетата и неоспорена от страните съдебно счетоводна експертиза ищите са направили разходи в размер на 5 225 лв. за процедури по асистирана репродукция, като за това са представени и надлежни писмени доказателства – фактури за осъществените плащания. В резултат на незаконосъобразното бездействие на ответника, настоящият състав намира, че ищите са претърпели вреди в посочения размер от 5 225 лв. Предвид това обаче, че съдът не

може да излиза от рамките на предявената претенция, която в конкретния случай е в размер на 5000 лв., намира, че ответникът следва да бъде осъден за общети претърпените от ищците вреди в посочения от тях размер от 5000 лв., който е и съответен на максимално одобрената сума за финансово подпомагане от ответника по влезнала в сила заповед за това. Съдът намира за недоказана претенцията на ищците по повод искането за обезщетение по отношение на изразходваните от тях суми за медикаменти във връзка с осъществените процедури по асистирана репродукция, тъй като видно от събраните по делото доказателства не са представени такива за закупени от ищците медикаменти използвани в процедурите, като поради тази причина допълнително допуснатата експертиза е изчислила тези разходи по средни цени на дребно.

От всичко изложено по – горе настоящият състав намира на първо място, че искът предявен срещу ответника Министерство на здравеопазването е недопустим, поради липса на пасивна процесуална легитимация, поради което следва да бъде оставен без разглеждане, исковата молба следва да бъде върната, а производството по делото в тази му част следва да бъде прекратено. На второ място по отношение на ответника Център „Фонд за асистирана репродукция“ съдът намира искът за основателен и доказан в пълния претендиран размер, поради което следва да бъде уважен.

Във връзка с изхода на спора съдът намира за основателно по чл. 143 ал. 1 от АПК искането на ищците за присъждане на разноски, поради което същото следва да бъде уважено.

Воден от горното и на основание чл. 130 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК и на основание чл. 203 и следващите от АПК във връзка с чл. 1 от ЗОДОВ, съдът

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ И ВЪРЩА исковата молба на В. П. П. и В. Н. Н. и двамата от [населено място] срещу Министерство на здравеопазването, с която се иска Министерство на здравеопазването да бъде осъдено да заплати обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 5000 (пет хиляди) лв. от незаконосъобразни бездействия на длъжностни лица в системата му да заплатят определена със заповед № РД – 03 – 861 – 1107 от 28.08.2009г. сума за финансово и организационно подпомагане за извършване на асистирана репродукция със средства от Център „Фонд за асистирана репродукция“.

ПРЕКРАТЯВА производството по адм.д. № 1015/2011г. в частта по иска на В. П. П. и В. Н. Н. и двамата от [населено място] срещу Министерство на здравеопазването.

РЕШЕНИЕТО в тази част има характер на определение и подлежи на обжалване с частна жалба в 7 дневен срок от получаване на съобщението чрез Административен съд София град пред Върховния административен съд.

ОСЪЖДА Център „Фонд за асистирана репродукция“ със седалище [населено място] да заплати на В. П. П. и В. Н. Н. и двамата от [населено място] сума в размер на 5000 (пет хиляди) лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди от незаконосъобразни бездействия на длъжностни лица в системата му да заплатят

определена със заповед № РД – 03 – 861 – 1107 от 28.08.2009г. сума за финансово и организационно подпомагане за извършване на асистирана репродукция със средства от Център „Фонд за асистирана репродукция“.

ОСЪЖДА Център „Фонд за асистирана репродукция“ със седалище [населено място] да заплати на В. П. П. и В. Н. Н. и двамата от [населено място] сума в размер на 420 (четиристотин и двадесет) лева, представляваща разноски за тази инстанция.

РЕШЕНИЕТО в тази му част подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховния административен съд.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: